

**Plan operațional privind implementarea strategiei naționale "O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități"
2015-2020**

Direcții de acțiune

I. Accesibilitate

Obiectiv general

Promovarea accesibilității în toate domeniile vieții pentru asigurarea exercitării de către persoanele cu dizabilități a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Obiectiv specific	Măsuri	Indicatori de rezultat	Termen realizare	Responsabil și parteneri	Resurse financiare
1	2	3	4	5	6
OS.1 Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități, în condiții de egalitate cu ceilalți, la mediul fizic - clădiri civile și spațiul urban.	1.1. Îmbunătățirea cadrului legislativ și a procedurilor de control cu privire la accesul la mediul fizic.	Cadru legislativ revizuit. Standarde minime și instrucțiuni privind accesul la mediul fizic. Sistem de achiziții publice incluziv. Proceduri și instrumente de evaluare și monitorizare elaborate.	2016-2020	ANPD ¹ MDRAP MECS MS	Fonduri europene, Buget de stat
	1.2. Introducerea cunoștințelor despre accesibilitate și „design universal” în sistemul de formare inițială și continuă a funcționarilor publici și a profesioniștilor din domeniul proiectării și realizării mediului fizic.	Număr programe de formare în domeniul accesibilității. Număr reprezentanți ai APL formați. Număr studenți/profesioniști formați.	2018-2020	ANPD MECS MDRAP APL	Fonduri europene, Buget de stat, Alte surse
	1.3. Promovarea cercetării în domeniul accesibilității mediul fizic precum și în domeniul proiectării și realizării bunurilor, serviciilor, echipamentelor și facilităților conexe concepute pe baza „design-ului universal”.	Număr teme de cercetare. Plan-cadru de accesibilitate a mediului fizic pentru oraș. Plan-cadru de accesibilitate a mediului fizic pentru municipiu.	2017-2020	MDRAP MT MECS ANPD	Fonduri europene, Buget de stat
	1.4. Implicarea activă a persoanelor cu dizabilități, inclusiv a copiilor cu dizabilități, prin organizațiile care îi reprezintă, în dezvoltarea și implementarea politicilor,	Număr organizații ale persoanelor cu dizabilități consultate.	2017-2020	ANPD MDRAP	Fonduri europene, Buget de stat

¹ Prima instituție menționată în col.5 este instituție responsabilă de implementarea măsurii, iar următoarele instituții contribuie ca parteneri la aceasta.

	legislației și programelor privind asigurarea accesului la mediul fizic.				
	1.5. Creșterea gradului de conștientizare și sensibilizare privind importanța accesibilității pentru îmbunătățirea calității vieții tuturor membrilor societății.	Număr de campanii publice organizate. Număr de entități publice și private informate.	2017-2020	ANPD MDRAP MT MECS	Fonduri europene, Buget de stat
OS. 2 Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități, în condiții de egalitate cu ceilalți, la sistemul de transport public - mijloace de transport și infrastructură tehnico-edilitară aferentă.	2.1. Îmbunătățirea cadrului legislativ și a procedurilor de control cu privire la accesul la sistemul de transport public.	Cadru legislativ revizuit. Standarde minime și instrucțiuni privind accesul la sistemul de transport. Sistem de achiziții publice incluziv. Proceduri și instrumente de evaluare și monitorizare elaborate.	2016-2020	ANPD MT MECS MS	Fonduri europene, Buget de stat
	2.2. Introducerea cunoștințelor despre accesibilitate și „design universal” în sistemul de formare inițială și continuă a reprezentanților APL precum și a profesioniștilor și a personalului din domeniul transportului public.	Număr programe de formare în domeniul accesibilității aprobate. Număr reprezentanți ai autorităților publice centrale și locale formați. Număr studenți /profesioniști/ personal formați.	2018-2020	ANPD ANC MECS MDRAP APL	Fonduri europene, Buget de stat, Alte surse
	2.3. Promovarea cercetării în domeniul accesibilității sistemului de transport precum și în domeniul proiectării și realizării bunurilor, serviciilor, echipamentelor și facilităților conexe concepute pe baza „design-ului universal.	Număr teme de cercetare. Plan-cadru de accesibilitate a transportului public pentru oraș. Plan-cadru de accesibilitate a transportului public pentru municipiu.	2017-2020	MT MDRAP MECS ANPD	Fonduri europene, Buget de stat, Alte surse
	2.4. Implicarea activă a persoanelor cu dizabilități, inclusiv a copiilor cu dizabilități, prin organizațiile care îi reprezintă, în dezvoltarea și implementarea politicilor, legislației și programelor privind asigurarea accesului la sistemul de transport public.	Număr organizații ale persoanelor cu dizabilități consultate.	2017-2020	MT ANPD	Fonduri europene, Buget de stat
	2.5. Creșterea gradului de conștientizare și sensibilizare privind importanța accesibilității pentru îmbunătățirea calității vieții tuturor membrilor societății.	Număr de campanii organizate. Număr de entități publice și private informate.	2016-2020	MT MDRAP ANPD	Fonduri europene, Buget de stat
OS.3 Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități,	3.1. Îmbunătățirea cadrului legal și de reglementare privind asigurarea accesului la	Cadru legislativ revizuit.	2016-2020	MSI ANPD	Fonduri europene,

în condiții de egalitate cu ceilalți, la informație și mijloace de comunicare, inclusiv la tehnologii și sisteme informatice și de comunicații.	servicii de informare, comunicații și de altă natură, inclusiv servicii electronice și de urgență.	Sistem de achiziții publice incluziv Standarde tehnice și ghiduri elaborate.		MMFPSPV	Buget de stat
	3.2. Introducerea cunoștințelor despre accesibilitate și „design universal” în sistemul de formare inițială și continuă a reprezentanților APL precum și a profesioniștilor și a personalului din domeniul tehnologiilor și sistemelor informatice și de comunicații.	Număr programe de formare în domeniul accesibilității aprobate. Număr reprezentanți ai autorităților publice centrale și locale formați. Număr studenți /profesioniști / personal formați.	2010-2020	MSI ANPD APL MECS	Fonduri europene, Buget de stat
	3.3. Dezvoltarea cercetării în domeniul comunicării, informării și al tehnologiilor și sistemelor informatice și de comunicații accesibile pentru a răspunde cerințelor variate ale persoanelor cu dizabilități la costuri minime.	Număr teme de cercetare. Serviciul de urgență adaptat.	2017 -2020	MSI MECS ANPD MDRAP MAI MS	Buget de stat, Fonduri europene, Alte surse
	3.4. Implicarea activă a persoanelor cu dizabilități, inclusiv a copiilor cu dizabilități, prin organizațiile care îi reprezintă, în dezvoltarea și implementarea politicilor, legislației și programelor privind asigurarea accesului la servicii de informare, comunicații și de altă natură.	Număr organizații ale persoanelor cu dizabilități consultate.	2017-2020	MSI ANPD	Fonduri europene, Buget de stat
	3.5. Creșterea gradului de conștientizare și sensibilizare privind importanța accesibilității pentru îmbunătățirea calității vieții tuturor membrilor societății.	Număr de campanii organizate. Număr de entități publice și private informate.	2016-2020	ANPD MSI MECS	Fonduri europene, Buget de stat
OS.4 Coordonarea și monitorizarea la nivel național a procesului de promovare și implementare a accesibilității în toate domeniile vieții, în concordanță cu principiile „designului universal”.	4.1 Elaborarea Planului național de Accesibilitate (PNAc) cu scopul de a asigura accesul și participarea persoanelor cu dizabilități și a copiilor cu dizabilități, în condiții de egalitate cu ceilalți, la toate domeniile vieții.	Plan Național de Accesibilitate (PNAc).	2016-2017	ANPD MDRAP MT MECS MS MSI MAI APL	Fonduri europene, Buget de stat
	4.2 Monitorizarea gradului de îndeplinire a indicatorilor PNAc.	Proceduri și instrumente de monitorizare a implementării PNAc.	2018-2020	ANPD MDRAP MT	Fonduri europene, Buget de stat

		Rapoarte publice de evaluare cantitativă și calitativă.		MECS MS MSI MC MTS MAI APL	
--	--	---	--	--	--

II. Participare

Obiectiv general

Asigurarea participării depline a persoanelor cu dizabilități în toate domeniile vieții.

Obiectiv specific	Măsur	Indicatori de rezultat	Termen realizare	Responsabil și parteneri	Resurse financiare
1	2	3	4	5	6
OS 1. Promovarea participării efective și depline a persoanelor cu dizabilități la procesele de luare a deciziilor publice.	1.1. Consultarea permanentă a organizațiilor persoanelor cu dizabilități și implicarea persoanelor cu dizabilități în toate procesele de luare a deciziilor.	Număr protocoale încheiate între organismele guvernamentale și organizațiile persoanelor cu dizabilități. Număr consultări ale organizațiilor persoanelor cu dizabilități. Număr consultări a persoanelor cu dizabilități.	2016-2020	ANPD APL	Buget de stat, Alte surse
	1.2. Realizarea de sesiuni de instruire și alte tipuri de programe de informare pentru dezvoltarea de competențe sociale și civile ale personalului care interacționează sau este implicat în asistența și protecția persoanelor cu dizabilități, în sensul încurajării participării persoanelor cu dizabilități la viața socială.	Număr personal instruit/format.	2016-2020	ANPD MMFPSPV ANPIS MDRAP APL	Fonduri europene

	1.3. Realizarea de formări ale personalului din cadrul organizațiilor neguvernamentale și a persoanelor cu dizabilități, precum și a membrilor familiilor lor, cu privire la încurajarea participării persoanelor cu dizabilități la viața socială.	Număr persoane formate.	2016-2020	ANPD	Fonduri europene
	1.4. Realizarea de campanii publice de conștientizare prin care se încurajează percepțiile pozitive cu privire la persoanele cu dizabilități și receptivitatea față de drepturile acestora precum și cu privire la contribuțiile valoroase pe care persoanele cu dizabilități le pot aduce la bunăstarea generală	Număr campanii de conștientizare. Număr materiale de promovare.	2016-2020	ANPD APL	Fonduri europene
OS 2 Asigurarea de sprijin pentru exercitarea de către persoanele cu dizabilități a capacității juridice.	2.1. Analiza cazuisticii legate de procedura de punere sub interdicție și instituirea tutelei.	Raport de analiză.	2015	ANPD ANPDCA MAE ANPIS APL MJ	Nu este cazul
	2.2. Elaborarea și diseminarea procedurii de lucru privind reprezentarea persoanelor cu dizabilități.	Procedura elaborată. Număr entități informate.	2016	ANPD ANPDCA MJ APL	Nu este cazul
	2.3. Analiza anuală a situației persoanelor cu dizabilități puse sub interdicție.	Raport de analiză.	2016-2020	ANPD APL	Nu este cazul
	2.4. Analiza privind tipurile de servicii de sprijin necesare pentru exercitarea capacității juridice.	Raport de analiză.	2015-2016	ANPD MJ APL	Nu este cazul
	2.5. Crearea de servicii de sprijin pentru asigurarea exercitării capacității juridice.	Număr de servicii create.	2020	MJ ANPD APL	Buget de stat, Fonduri europene
OS 3. Asigurarea de sprijin pentru accesul efectiv al persoanelor cu dizabilități la actul de justiție.	3.1. Analiza privind tipurile de servicii de sprijin necesare pentru acces efectiv la actul de justiție.	Raport de analiză.	2016-2020	ANPD MJ	Nu este cazul
	3.2. Diversificarea serviciilor de sprijin pentru a asigura persoanelor cu dizabilități accesul efectiv la actul de justiție.	Număr de servicii de sprijin create.	2020	ANPD APL MJ	Buget de stat, Fonduri europene

OS 4. Asigurarea de sprijin pentru exercitarea de către persoanele cu dizabilități a dreptului la vot.	4.1. Diversificarea serviciilor de sprijin pentru persoanele cu dizabilități în vederea exercitării dreptului la vot.	Protocol de colaborare ANPD - AEP. Număr materiale de vot accesibile. Număr de servicii de sprijin create. Raport public de activitate.	2018-2020	AEP ANPD APL	Fonduri europene, Buget de stat
OS 5. Îmbunătățirea cadrului de furnizare a informațiilor destinate publicului larg în formate accesibile și cu tehnologii adecvate diverselor tipuri de handicap.	5.1. Furnizare de asistență tehnică în domeniul asigurării accesibilității informațiilor prin: ghiduri, standarde, instrucțiuni și alte forme.	Număr ghiduri/standarde/instrucțiuni /an.	2016-2020	ANPD	Nu este cazul
	5.2. Realizarea de activități de promovare a resurselor existente pentru utilizarea limbajului mimico-gestual, a limbajului specific surdocecității, scrierii Braille, comunicării augmentative și a tehnologiilor și dispozitivelor de acces.	Număr activități de promovare /an.	2016-2020	ANPD	Fonduri europene
	5.3. Realizarea de formare a personalului implicat în activitățile de informare.	Număr personal format /an.	2016-2020	ANPD	Fonduri europene
	5.4. Încurajarea instituțiilor publice, a mediului economic și a societății civile pentru adoptarea de modalități de furnizare a informațiilor de interes general în formate accesibile.	Modele de bună practică.	2015-2020	ANPD	Fonduri europene, Alte surse
	5.5. Îmbunătățirea mecanismelor de primire și soluționare a petițiilor.	Raport de analiză. Număr personal informat/format Număr ghiduri elaborate. Raport anual de monitorizare privind evidențierea activității de primire și soluționare a petițiilor persoanelor cu dizabilități în raportarea anuală a instituțiilor publice.	2015-2020	ANPD APL AEP CNCD	Buget de stat

	5.6. Creșterea acțiunilor de control privind asigurarea furnizării informațiilor destinate publicului larg în formate accesibile.	Număr campanii de control /an. Număr entități controlate.	2016-2020	ANPD ANPIS	Buget de stat
OS 6. Asigurarea de sprijin și asistență adecvată pentru exercitarea deplină și efectivă de către persoanele cu dizabilități a dreptului la alegere, libertate individuală, control al vieții personale și pentru îndeplinirea responsabilităților ce le revin în creșterea copiilor.	6.1. Dezvoltarea serviciilor de sprijin pentru exercitarea deplină și efectivă de către persoanele cu dizabilități a dreptului la alegere, libertate individuală, control al vieții personale și pentru îndeplinirea responsabilităților ce le revin în creșterea copiilor lor.	Număr servicii de sprijin dezvoltate.	2016-2020	ANPD ANPDCA APL	Buget de stat, Fonduri europene
OS 7. Asigurarea de servicii de sprijin diversificate, accesibile, pentru facilitarea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități, furnizate în comunitate, atât în mediul urban cât și în mediul rural.	7.1. Realizarea analizelor de impact privind implementarea directivelor și tratatelor europene, în ceea ce privește deplina integrare și participare a persoanelor cu dizabilități la viața socială și îmbunătățirea cadrului legislativ, după caz.	Raport de analiză. Cadru legislativ armonizat.	2018-2020	ANPD MMFPSPV	Buget de stat
	7.2. Identificarea nevoilor specifice ale persoanelor cu dizabilități.	Raport de analiză privind nevoile identificate.	2016-2017	ANPD, APL ANPIS MMFPSPV ANPDCA	Buget de stat
	7.3. Dezvoltarea, inclusiv diversificarea serviciilor de sprijin pentru facilitarea incluziunii sociale.	Număr de servicii de sprijin dezvoltate. Număr de servicii de sprijin diversificate.	2016-2020	ANPD, APL ANPIS MMFPSPV ANPDCA	Buget de stat
	7.4. Dezvoltarea capacității instituționale la nivel central și local pentru a răspunde nevoilor specifice ale persoanelor cu dizabilități.	Număr de specialiști angajați în serviciile publice destinate persoanelor cu dizabilități. Număr personal format. Standarde revizuite.	2016-2020	ANPD, APL ANPIS MMFPSPV MDRAP ANC MS	Buget de stat, Fonduri europene, Alte surse

	7.5. Asigurarea numărului de angajați necesar în serviciile destinate persoanelor cu dizabilități din comunitate.	Număr de specialiști angajați în serviciile publice destinate persoanelor cu dizabilități.	2016-2020	ANPD, APL MMFPSPV ANPIS	Buget de stat, Fonduri europene, Alte surse
	7.6. Realizarea de formare inițială și continuă a personalului din serviciile dezvoltate în comunitate.	Număr de personal format.	2016-2020	ANPD, APL MMFPSPV ANPIS	Buget de stat, Fonduri europene, Alte surse
	7.7. Dezvoltarea serviciilor de sprijin pentru a asigura abilitarea și reabilitarea, precum și integrarea în comunitate și în toate aspectele societății, disponibile în comunitatea în care trăiesc.	Persoane cu dizabilități care beneficiază de servicii de sprijin. Număr forme de sprijin pentru a asigura abilitarea și reabilitarea reglementate. Număr de servicii de sprijin create. Număr persoane cu dizabilități care beneficiază de servicii de sprijin și de informare în privința utilizării echipamentelor și tehnologiilor care vizează abilitarea și reabilitarea.	2016-2020	ANPD APL	Fonduri europene, Buget de stat, Alte surse
	7.8. Prevenirea instituționalizării și susținerea dezinstituționalizării prin înființarea și/sau diversificarea tipurilor de servicii sociale acordate care să răspundă nevoilor specifice ale persoanelor cu dizabilități.	Număr de Strategii de dezvoltare locală în care sunt incluse servicii destinate persoanelor cu dizabilități. Număr de servicii de sprijin în comunitate dezvoltate. Proceduri de lucru operaționale. Standarde de calitate / ocupaționale noi / revizuite. Număr servicii primare și de sprijin în mediul rural. Număr centre respiro. Număr centre de criză. Standardul de management de caz elaborat.	2015-2020	ANPD MADR MMFPSPV MDRAP ANC APL	Fonduri europene, Buget de stat, Alte surse

	7.9. Conștientizarea și sensibilizarea opiniei publice pentru combaterea stereotipurilor negative și încurajarea participării depline a persoanelor cu dizabilități la viața în comunitate.	Număr de campanii de conștientizare și sensibilizare a opiniei publice. Număr materiale publicitare (pliante, fluturași, manuale etc.)	2016-2020	ANPD, APL ANPIS MMFPSPV	Buget de stat, Fonduri europene, Alte surse
OS.8 Dezinstituționalizarea și prevenirea instituționalizării persoanelor cu dizabilități, concomitent cu dezvoltarea serviciilor alternative de sprijin pentru viață independentă și integrare în comunitate.	8.1. Elaborarea Planului Național de Dezinstituționalizare a Persoanelor Adulte cu Dizabilități (PNDDP) prin analiza și evaluarea nevoilor și resurselor existente și prin consultarea cu toți factorii implicați.	Planul Național de Dezinstituționalizare a Persoanelor Adulte cu Dizabilități (PNDDP) diseminat. Planul Județean de Dezinstituționalizare a Persoanelor cu Dizabilități avizat de ANPD și aprobat prin HCJ.	2015	ANPD APL	Fonduri europene, Buget de stat
	8.2. Dezinstituționalizarea persoanelor cu dizabilități din centrele rezidențiale de tip vechi, în etape, concomitent cu dezvoltarea de servicii în comunitate.	Număr de proiecte aprobate. Număr persoane formate. Număr de servicii dezvoltate în comunitate.	2016-2020	ANPD MDRAP MFE APL ANC	Fonduri europene, Buget de stat, Alte surse
OS.9 Asigurarea accesului și participării persoanelor cu dizabilități la programe și contexte de educație nonformală, activități culturale, sportive, timp liber și recreative, adecvate intereselor și cerințelor specifice.	9.1. Asigurarea condițiilor de acces a persoanelor cu dizabilități la activități de educație nonformală, culturale, sportive, de timp liber și recreative.	Seturi de materiale de informare adaptate. Bune practici diseminate. Număr evenimente media pe tema dizabilității realizate. Număr programe adaptate nevoilor persoanelor cu dizabilități.	2016-2020	MECS MMFPSPV MS MTS ANPD APL MTS MECS ANUP	Buget de stat, Fonduri europene
	9.2. Organizarea la nivel local, județean și național, de activități de educație nonformală, culturale, sportive, de timp liber și recreative care implică participarea persoanelor cu dizabilități alături de ceilalți, în condiții de egalitate precum conferințe, festivaluri, proiecte, concursuri.	Număr activități realizate.	2016-2020	MECS MS MTS ANPD ISJ APL ANUP	Buget de stat, Fonduri europene
	9.3. Promovarea voluntariatului în vederea participării persoanelor cu dizabilități la activități educaționale, culturale, sportive.	Număr de activități de voluntariat dezvoltate.	2016-2020	ISJ APL	Fonduri europene

OS.10 Asigurarea mobilității personale astfel încât persoanele cu dizabilități să aibă posibilitatea să trăiască independent și să participe pe deplin la toate aspectele vieții.	10.1. Integrarea conceptului de mobilitate personală în toate politicile, programele, serviciile naționale și cele din comunitate destinate persoanelor cu dizabilități.	Set de definiții și reglementări ale conceptului, serviciilor și ocupațiilor. Standarde tehnice și ghiduri privind modul de obținere și de compensare echipamentelor, tehnologiilor asistive și de acces elaborate. Set de reglementări și ghiduri pentru implicarea activă a persoanelor cu dizabilități în luarea deciziilor care le privesc în mod direct.	2017-2019	ANPD ANPIS MS APL INEMRCM	Buget de stat, Fonduri europene, Buget asigurări sociale de stat
	10.2. Facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități la mijloace, dispozitive de mobilitate, tehnologii de asistare și forme active de asistentă și de intermediere de calitate la costuri accesibile.	Set de reglementări pentru distribuția mijloacelor, dispozitivelor de sprijin și de asistare. Set de reglementări și proceduri pentru furnizarea de formare pentru dezvoltarea abilităților de mobilitate a persoanelor cu dizabilități și a personalului.	2016-2020	MMFPSPV ANPD MS MECS MSI APL	Buget de stat
	10.3. Stimularea cercetării și dezvoltării în industria echipamentelor, tehnologiilor asistive și de acces.	Structură de cercetare în domeniu. Sistem de colectare de informații relevante pentru identificarea și eliminarea barierelor de mobilitate personală.	2018-2020	MMFPSPV ANPD ANPIS MS MECS APL INEMRCM	Fonduri europene, Buget de stat, Buget asigurări sociale de stat

III. Egalitate

Obiectiv general

Eliminarea discriminării și asigurarea egalității pentru persoanele cu dizabilități.

Obiectiv specific	Măsur	Indicatori de rezultat	Termen realizare	Responsabil și parteneri	Resurse financiare
-------------------	-------	------------------------	------------------	--------------------------	--------------------

1	2	3	4	5	6
OS 1. Eliminarea discriminării pe criterii de dizabilitate.	1.1. Analiza și modificarea sau completarea, după caz, a cadrului legislativ și a practicilor existente care constituie discriminare împotriva persoanelor cu dizabilități.	Raport de analiză. Modificări elaborate și aprobate.	2016-2020	CNCD MMFPSPV ANPD APL	Nu este cazul
	1.2. Realizarea analizelor de impact privind implementarea directivelor europene cu relevanță pentru discriminarea în muncă a persoanelor cu dizabilități.	Raport de analiză.	2016	ANPD CNCD MMFPSPV	Nu este cazul
	1.3. Realizarea de campanii de sensibilizare a societății privind necesitatea prevenirii și combaterii discriminării pe criteriul dizabilității.	Număr de campanii de sensibilizare a societății.	2016-2020	ANPD CNCD MMFPSPV APL	Fonduri europene
	1.4. Formarea personalului cu privire la discriminarea pe criteriul dizabilității.	Număr personal format.	2016-2020	CNCD ANPD APL	Fonduri europene
OS 2. Asigurarea exercitării drepturilor civile și politice de către toate persoanele cu dizabilități, inclusiv de cele care au nevoie de mai mult sprijin.	2.1. Identificarea barierelor cu care se confruntă persoanele cu dizabilități, în mod deosebit copiii, fetele, femeile și persoanele vârstnice, în exercitarea drepturilor civile și politice.	Raport de analiză.	2016	ANPD MMFPSPV ANPDCA	Nu este cazul
	2.2. Analiza și modificarea sau completarea, după caz, a cadrului legislativ pentru a asigura atât revizuirea periodică a măsurilor de punere sub interdicție judecătorească cât și accesul persoanelor cu dizabilități la proceduri de control jurisdicțional pentru a contesta tutela sau modul în care aceasta este administrată.	Raport de analiză. Modificări elaborate și aprobate.	2016 - 2020	MJ ANPD	Nu este cazul
	2.3. Analiza și modificarea sau completarea după caz, a cadrului legislativ, pentru recunoașterea și exercitarea de către persoanele cu dizabilități a capacității juridice, asigurând totodată protecția adecvată și eficientă pentru prevenirea abuzurilor, respectând drepturile, voința și preferințele persoanei.	Raport de analiză. Modificări elaborate și aprobate.	2016 - 2020	MJ ANPD	Nu este cazul
	2.4. Analiza și modificarea sau completarea după caz, a cadrului legislativ referitor la asigurarea dreptului persoanelor cu dizabilități de a deține sau moșteni proprietăți, de a-și gestiona propriile venituri și a avea acces la	Raport de analiză. Modificări elaborate și aprobate.	2016 - 2020	MJ ANPD	Buget de stat

	împrumuturi bancare, ipoteci și alte forme de credit.				
	2.5. Analiza și modificarea sau completarea, după caz, a cadrului legislativ referitor la asigurarea accesului efectiv la actul de justiție, al persoanelor cu dizabilități, ca participanți direcți și indirecti, inclusiv ca martori.	Raport de analiză. Modificări elaborate și aprobate.	2016 - 2020	CSM MJ ANPD	Buget de stat
	2.6. Analiza și modificarea sau completarea, după caz a cadrului legislativ referitor la exercitarea de către persoanele cu dizabilități, a dreptului de a vota prin vot secret	Raport de analiză. Modificări elaborate și aprobate.	2016 - 2020	CSM MJ ANPD	Buget de stat
	2.7. Analiza și modificarea sau completarea, după caz, a cadrului legislativ referitor la asigurarea dreptului la viață privată.	Raport de analiză. Modificări elaborate și aprobate.	2016 - 2020	MJ ANPD	Buget de stat
	2.8. Analiza și modificarea sau completarea, după caz, a cadrului legislativ referitor la protejarea confidențialității informațiilor referitoare la datele personale, medicale, educaționale și de reabilitare ale persoanelor cu dizabilități, inclusiv în domeniul securității în muncă.	Raport de analiză. Modificări elaborate și aprobate.	2016 - 2020	ANPD ANSPDCP MAI MJ MS MECS	Buget de stat
	2.9. Realizarea de campanii publice de conștientizare prin care se încurajează receptivitatea față de drepturile persoanelor cu dizabilități precum și cu privire la contribuțiile valoroase pe care persoanele cu dizabilități le pot aduce la bunăstarea generală.	Număr de campanii de conștientizare realizate.	2016-2020	ANPD	Fonduri europene
	2.10. Realizarea de sesiuni de instruire și alte tipuri de programe de informare pentru dezvoltarea de competențe sociale și civile ale personalului care interacționează sau este implicat în asistența și protecția persoanelor cu dizabilități, cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului pentru persoanele cu dizabilități.	Număr personal instruit/format.	2016-2020	ANPD MMFPSPV MDRAP CJ/DGASPC APL	Fonduri europene
	2.11. Desfășurarea de instruirii și/sau alte forme de pregătire profesională și de transfer de informații cu privire la prevederile Convenției, preponderent pentru practicienii din cadrul sistemului judiciar și al celui	Număr personal instruit.		ANPD MJ MI	Fonduri europene

	penitenciar : judecători, procurori, avocați, polițiști și lucrători din penitenciare.				
	2.12. Formarea personalului din cadrul organizațiilor neguvernamentale și a persoanelor cu dizabilități, precum și a membrilor familiilor lor, cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului pentru persoanele cu dizabilități.	Număr personal format /an. Număr familii formate.	2016-2020	ANPD	Fonduri europene
OS 6. Protejarea persoanelor cu dizabilități împotriva actelor de violență, exploatare, neglijare, abuz, împotriva relelor tratamente, torturii, tratamentelor sau pedepselor crude, inumane și degradante, precum și a traficului de persoane.	6.1. Analiza și modificarea sau completarea, după caz, a cadrului legislativ, a procedurilor și practicilor din punct de vedere al identificării formelor de violență, exploatare, neglijare și abuz, precum și împotriva relelor tratamente, torturii și a tratamentelor sau pedepselor crude, inumane și degradante și a traficului de persoane referitoare la persoanele cu dizabilități.	Raport de analiză. Proceduri modificate.	2017	ANPD ANPDCA ANES ANPIS MAI ANITP MJ CSM MP DIICOT MS MECS APL	Fonduri europene, Buget de stat
	6.2. Asigurarea de sprijin pentru reabilitarea și reintegrarea socială a persoanelor cu dizabilități, victime ale exploatării, violenței, sau abuzului, torturii, tratamentelor sau pedepselor crude, inumane sau degradante și traficului de persoane.	Număr de servicii de sprijin dezvoltate.	2016-2020	MJ	Fonduri europene, Buget de stat
	6.3. Realizarea de campanii de informare și sensibilizare împotriva actelor de violență, exploatare, neglijare și abuz, precum și împotriva relelor tratamente, torturii și a tratamentelor sau pedepselor crude, inumane și degradante și a traficului de persoane.	Număr de campanii realizate.	2016-2020	ANPD ANES MAI / ANITP MJ MS APL	Fonduri europene, Buget de stat
	6.4. Formarea personalului implicat în lucrul cu persoanele cu dizabilități în scopul protejării acestora împotriva actelor de violență, exploatare, neglijare și abuz, precum și împotriva relelor tratamente, torturii și a tratamentelor sau pedepselor crude, inumane și degradante și a traficului de persoane.	Număr personal format.	2016-2020	ANPD MAI ANP INM MJ / ANP MS APL	Fonduri europene, Buget de stat

	6.5. Monitorizarea actelor de violență, exploatare, neglijare și abuz, precum și a relor tratamente, torturii sau pedepselor crude, inumane și degradante, a traficului de persoane, împotriva persoanelor cu dizabilități.	Raport de monitorizare anual.	2016-2020	ANPD ANPDCA MAI MJ MS MECS ANP Avocatul Poporului APL	Buget de stat
OS 7. Asigurarea protecției și securității persoanelor cu dizabilități în situații de risc, urgențe umanitare și dezastre naturale.	7.1. Dezvoltarea serviciilor, a canalelor de comunicare și a măsurilor logistice pentru protecția și securitatea persoanelor cu dizabilități în situații de risc, urgențe umanitare și dezastre naturale.	Proceduri eficiente. Număr de servicii de sprijin. Număr de personal format. Număr de localități în care a fost diseminată informația.	2016-2020	MAI, APL, MS ANITP MJ MAN ANPIS	Buget de stat, Fonduri europene
OS 8. Monitorizarea respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale pentru persoanele cu dizabilități.	8.1. Elaborarea procedurilor și instrumentelor de monitorizare de către fiecare instituție responsabilă	Proceduri și instrumente de monitorizare. Rapoarte publice. Număr de consultări realizate.	2016-2020	ANPD ANPDCA CNCD MAE ANPIS APL MJ Avocatul Poporului IRDO	Buget de stat
	8.2. Elaborarea de rapoarte privind respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale pentru persoanele cu dizabilități	Rapoarte publice anuale.	2015-2020	CNCD Avocatul Poporului IRDO	Buget de stat

IV. Ocuparea forței de muncă

Obiectiv general

Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la un mediu de lucru deschis, incluziv și accesibil, atât în sectorul public cât și în cel privat, concomitent cu asigurarea accesului lor efectiv la servicii de sprijin pentru creșterea ocupării pe piața muncii.

Obiectiv specific	Măsur	Indicatori de rezultat	Termen realizare	Responsabil și parteneri	Resurse financiare
1	2	3	4	5	6
OS.1 Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la un mediu de lucru deschis, incluziv și accesibil.	1.1. Îmbunătățirea cadrului procedural administrativ, pe baza analizei acestuia, din punct de vedere al identificării și eliminării barierelor din domeniul ocupării în muncă a persoanelor cu dizabilități, inclusiv privind condițiile de recrutare, plasare, angajare și menținere în muncă, progresul în carieră, condițiile de sănătate și securitate la locul de muncă.	Raport de analiză. Cadru procedural administrativ revizuit.	2016 - 2020	ANPD CNCD MMFPSPV ANOFM ANPIS MS APL	Buget de stat
	1.2. Realizarea unor programe de informare, inclusiv în formate adaptate, privind drepturile și libertățile fundamentale ale omului pentru persoanele cu dizabilități, cu accent pe dreptul la muncă și la servicii de sprijin, în egalitate cu ceilalți.	Programe de informare. Număr de persoane informate.	2016 - 2020	ANPD CNCD MMFPSPV ANOFM APL	Fonduri europene
	1.3. Realizarea unor pachete de informații de bază, a unor programe de informare și formare privind “adaptarea rezonabilă” și „ design universal” în domeniul ocupării în muncă.	Pachete de informații. Programe de informare în formate adaptate (Braille, suport audio, limbaj ușor de citit). Număr de persoane informate/formate.	2016 - 2020	ANPD CNCD MMFPSPV ANOFM CNAS MS APL	Fonduri europene
	1.4. Furnizarea de servicii de sprijin pentru integrarea în muncă a persoanelor cu dizabilități în sistem integrat cu servicii educaționale, de sănătate și altele, în vederea dezvoltării personale și a tranziției de la servicii rezidențiale către servicii comunitare.	Bază de date servicii de sprijin. Număr standarde noi/revizuite pentru ocupațiile implicate în serviciile de sprijin. Număr servicii integrate înființate.	2016-2020	ANPD MMFPSPV ANOFM APL ANC	Fonduri europene, Buget de stat, Alte surse
	1.5. Realizarea de activități de formare, calificare, consiliere și alte forme de pregătire a personalului care lucrează în servicii sociale, de ocupare și de sprijin pentru persoanele cu dizabilități.	Număr personal format, pe tipuri de formare. Persoane care și-au îmbunătățit nivelul de calificare.	2016 - 2020	ANPD MMFPSPV ANOFM ANC	Fonduri europene
	1.6. Monitorizarea angajării persoanelor cu dizabilități în sectorul public.	Proceduri și instrumente de monitorizare. Rapoarte anuale.	2016-2020	ANPIS ANPD MMFPSPV	Nu este cazul Alte surse

				MF	
	1.7. Intensificarea colaborării între autoritățile locale cu atribuții în vederea identificării soluțiilor eficiente de dezvoltare și susținere a serviciilor auxiliare pentru activitățile independente ale persoanelor cu dizabilități, de tip asigurări, service, transport, asistență juridică și altele.	Acorduri colaborare. Număr parteneriate.	2016 - 2020	ANPD MMFPSPV AJOFM APL	Buget de stat, Fonduri europene
	1.8. Realizarea de analize de impact privind sistemul de cotă, de cercetări privind incidența adaptărilor rezonabile, costurile sau calitatea acestora, alte analize privind situația unităților protejate autorizate și/sau a persoanelor cu dizabilități în ceea ce privește ocuparea forței de muncă.	Analize de impact. Număr de cercetări.	2016-2020	ANPD MMFPSPV ANOFM	Buget de stat, Fonduri europene
OS. 2 Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la programe vocaționale, de pregătire pentru muncă, de tip antreprenoriat și viață independentă.	2.1. Îmbunătățirea sistemului de evaluare a abilităților și opțiunilor persoanelor cu dizabilități din punct de vedere instituțional și al procedurilor de lucru în aria vocațională și profesională, în baza analizei de sistem și de impact.	Raport de analiză. Componentă instituțională funcțională. Proceduri și instrumente operaționale.	2016 - 2020	ANPD MECS MMFPSPV MDRAP MS INEMRCM	Fonduri europene, Buget de stat, Buget de asigurări sociale de stat, Alte surse
	2.2. Îmbunătățirea cadrului legislativ și administrativ care reglementează potrivirea dintre nivelul de educație și pregătire a persoanelor cu dizabilități cu cerințele de pe piața muncii, din punct de vedere al identificării și eliminării barierelor de acces.	Raport de analiză. Cadru legislativ revizuit.	2016 - 2020	ANPD MECS	Buget de stat, Fonduri europene, Alte surse
	2.3. Încurajarea dezvoltării de programe vocaționale, ateliere protejate și a altor alternative de pregătire pentru muncă și viață independentă, precum și a serviciilor auxiliare necesare.	Număr programe vocaționale/ateliere protejate. Standarde realizate/revizuite. Număr inițiative locale.	2016-2020	ANPD MMFPSPV ANOFM APL ANC	Fonduri europene, Alte surse

2.4. Formarea personalului din structurile de evaluare vocațională și orientare profesională, a personalului care activează în domeniul pregătirii pentru muncă și viață independentă, încurajarea schimburilor de experiență și bune practici.	Număr persoane formate. Persoane care și-au îmbunătățit nivelul de calificare.	2016 - 2020	ANPD MECS ANC	Fonduri europene
2.5. Realizarea de programe de informare și formare pentru familii, reprezentanți sau alt aparținători legali, în vederea diminuării formelor de hiperprotecție a persoanelor cu dizabilități.	Număr pachete de informare. Număr persoane informate. Număr persoane formate.	2016-2020	ANPD MMFPSPV ANC	Fonduri europene, Buget de stat
2.6. Participarea persoanelor cu dizabilități la programe și acțiuni de informare, consiliere, dezvoltare personală, cursuri de formare, programe de tip <i>A doua șansă</i> și alte forme de creștere a nivelului de educație și de formare profesională.	Număr persoane cu dizabilități participante. Număr programe. Număr persoane care au finalizat programe de formare profesională. Număr persoane participante la programe de formare profesională.	2016-2020	ANPD APL MMFPSPV MECS ANOFM ANC	Fonduri europene, Buget de stat
2.7. Asigurarea de servicii comunitare de sprijin, integrate și de calitate pentru persoanele cu dizabilități în domeniul ocupării, care să includă servicii de tip consiliere și evaluare vocațională, sprijin pentru integrarea în muncă și altele, în cadrul centrelor de zi.	Baza de date servicii de sprijin . Număr standarde noi/revizuite pentru ocupațiile implicate în serviciile de sprijin. Număr servicii integrate înființate.	2016-2020	ANPD MMFPSPV ANOFM APL ANC	Fonduri europene, Buget de stat, Alte surse
2.8. Furnizarea de servicii integrate de sprijin în vederea tranziției de la servicii de îngrijire rezidențiale către servicii în comunitate.	Număr persoane cu dizabilități care beneficiază de servicii după părăsirea instituțiilor de tip rezidențial.	2016-2020	ANPD MMFPSPV ANOFM ANC APL	Fonduri europene, Buget de stat
2.9. Formarea personalului din serviciile dezvoltate în vederea dezinstituționalizării și prevenirii instituționalizării.	Număr persoane formate, pe tipuri de formare.	2016-2020	ANPD MMFPSPV ANOFM ANC APL	Fonduri europene, Buget de stat

OS. 3 Promovarea contribuțiilor valoroase pe care le pot aduce persoanele cu dizabilități comunității, prin ocupare în muncă.	3.1. Realizarea de campanii de promovare și informare privind calificările, meritele și abilitățile persoanelor cu dizabilități și contribuția acestora pe piața muncii.	Campanii realizate.	2016-2020	ANPD ANOFM MMFPSPV	Fonduri europene, Buget de stat, Alte surse
	3.2. Promovarea alternativelor de ocupare, a formelor de economie socială, a bunelor practici în domeniul ocupării, a oportunităților de dezvoltare de activități independente.	Bază de date. Campanii realizate.	2016-2020	ANPD ANOFM MMFPSPV APL	Fonduri europene, Buget de stat, Alte surse
	3.3. Consultarea persoanelor cu dizabilități, a organizațiilor neguvernamentale ale acestora, a angajatorilor și altor organisme implicate în domeniul ocupării în muncă.	Bază de date. Număr consultări. Număr persoane cu dizabilități participante. Număr proiecte comune.	2016-2020	ANPD	Fonduri europene, Buget de stat
	3.4. Consolidarea cooperării cu organizațiile internaționale de profil.	Număr parteneriate funcționale. Număr proiecte comune implementate. Număr beneficiari proiecte comune.	2016-2020	ANPD	Fonduri europene, Alte surse
OS. 4. Coordonarea și monitorizarea procesului de promovare și protejare a dreptului la viață independentă și muncă al persoanelor cu dizabilități.	4.1. Elaborarea <i>Planului național de pregătire pentru muncă și viață independentă (PNPMVI), pentru perioada 2016-2020.</i> 4.2. Monitorizarea implementării PNPMVI.	PNPMVI elaborat. Proceduri și instrumente de monitorizare PNPMVI. Rapoarte anuale.	2016 - 2020	ANPD ANPDCA MMFPSPV MECS ANOFM	

V. Educație și formare profesională

Obiectiv general:

Promovarea educației și formării profesionale favorabile incluziunii la toate nivelurile și a învățării de-a lungul vieții pentru persoanele cu dizabilități.

Obiectiv specific	Masuri	Indicatori de rezultat	Termen realizare	Responsabil și parteneri	Resurse financiare
-------------------	--------	------------------------	------------------	--------------------------	--------------------

1	2	3	4	5	6
OS.1 Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la educație și formare, în forme și contexte adaptate, în comunitățile în care trăiesc.	1.1.Îmbunătățirea cadrului legislativ pentru realizarea unui sistem educațional și de formare profesională incluziv, în toate formele și nivelurile de studiu și armonizarea conceptelor din educație la Convenția ONU cu privire la Drepturile Persoanelor cu Dizabilități și Clasificarea Internațională a Funcționării, Dizabilității și Sănătății .	Cadru legislativ revizuit.	2017	MECS ANPD ISE	Nu este cazul ²
	1.2.Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la învățământul de masă obligatoriu, bazat pe principiile educației incluzive, în comunitățile în care trăiesc.	Creșterea numărului de elevi cu dizabilități școlarizați în unități de învățământ de masă în comunitățile de domiciliu. Număr unități școlare incluzive.	2016-2020	MECS ANPIS MT ANPD APL	Fonduri europene, Buget de stat
	1.3.Asigurarea unor servicii de sprijin individualizat la nivelul unităților de învățământ de masă, suficiente și de calitate.	Creșterea numărului serviciilor de sprijin individualizat.	2016-2020	MECS ANPD CJRAE/CMBRA E APL	Fonduri europene, buget de stat
	1.4. Adaptarea mediului fizic al unităților de învățământ și al altor spații cu rol educativ, pentru asigurarea accesului persoanelor cu diferite tipuri de dizabilitate.	Număr școli adaptate.	2016-2020	MECS ANPIS APL	Buget de stat

² În sensul acestui PO, respectiv col.6, Resurse financiare, acolo unde se menționează <nu este cazul> se înțelege că nu sunt necesare resurse financiare noi, ci măsurile pot fi implementate cu resursele umane și materiale existente la nivel local și central.

	1.5. Facilitarea transportului persoanelor cu dizabilități la școală sau la alte spații de educație și formare.	Număr persoane cu dizabilități beneficiare.	2016-2020	MECS MT APL	Buget de stat
	1. 6.Introducerea obligativității accesului persoanei de însoțire și/sau a persoanelor care au rol de coach, shadow, s.a.m.d. în unitățile de învățământ, inclusiv cele universitare.	Cadru administrativ, procedural, aprobat.	2018	MECS ANPD ANPDCA	Buget de stat
	1.7. Promovarea conceptului de coach, shadow, pentru adolescentul și tânărul cu dizabilități prin informarea personalului din educație cu privire la necesitatea și rolul acestora în procesul de educație.	Număr de informări/ număr de cadre didactice.	2016-2020	MECS ANPD ANPDCA	Buget de stat
	1.8. Elaborarea unor proceduri unitare de monitorizare a accesului la educație și formare a persoanelor cu dizabilități.	Set de proceduri aprobat.	2017	MECS MMFPSPV ANPD ANPDCA ANC	Nu este cazul
	1.9. Elaborarea unei metodologii interministeriale de evaluare și intervenție timpurie integrată pentru copiii și tinerii cu dizabilități.	Metodologie de evaluare și intervenție timpurie aprobată.	2017-2019	MECS MS ANPD ANPDCA CJRAE /CMBRAE	Nu este cazul
OS.2 Dezvoltarea competențelor persoanelor cu dizabilități necesare participării depline și egale la educație și formare, ca membrii activi ai comunității din care fac parte.	2.1.Dezvoltarea și diversificarea mijloacelor didactice, a auxiliarelor de învățare adaptate, de tip caiete de lucru, texte cu scrierea Braille, mijloace de comunicare augmentativă, texte mărite ori simplificate, tehnologii electronice asistive de învățare, softuri educaționale speciale și altele.	Creșterea numărului de elevi care beneficiază de activități, proceduri și tehnici complementare de facilitare a învățării	2016-2020	MECS ANPD CJRAE /CMBRAE APL	Fonduri europene, Buget de stat
	2.2.Implicarea persoanelor cu dizabilități și a familiilor acestora ca parteneri egali în procesul de dezvoltare adecvată a ofertei de educație și formare oferită de către comunitate.	Creșterea numărului de persoane cu dizabilități și de familii ale acestora implicate.	2016-2018	MECS ANPD CJRAE /CMBRAE	Fonduri europene, Buget de stat

				APL MMFPSPV ANC	
OS.3 Asigurarea calității serviciilor educaționale și de formare, adaptate nevoilor persoanelor cu dizabilități și relevante din perspectiva incluziunii.	3.1.Imbunătățirea continuă a sistemelor de formare inițială și continuă a resurselor umane din educație și formare profesională, în vederea aplicării principiilor educației incluzive și adaptării demersurilor la nevoile de sprijin ale persoanelor cu dizabilități.	Creșterea numărului persoanelor cu dizabilități care beneficiază de servicii educaționale și de formare profesională de calitate.	2016-2020	MECS ANOFM ISJ APL	Fonduri europene, Buget de stat
	3.2.Dezvoltarea și promovarea unui sistem eficient și integrat de consiliere și orientare școlară și profesională pentru persoanele cu dizabilități și pentru familiile acestora.	Creșterea numărului persoanelor cu dizabilități care beneficiază de servicii educaționale de calitate.	2016-2020	MECS ISJ APL	Fonduri europene , Buget de stat
	3.3. Dezvoltarea de resurse specifice, unitare, la nivel național și intercorelate: educație-sănătate-protecție socială pentru evaluarea complexă timpurie și periodică a persoanelor cu dizabilități.	Set de resurse unitare aprobate.	2018	MECS MS ANPD ANPDCA	Nu este cazul
	3.4.Elaborarea/revizuirea curriculumului pentru învățământul special și special integrat preuniversitar.	Număr de programe școlare elaborate/revizuite.	2016-2020	MECS	Nu este cazul
	3.5.Introducerea, în grila de evaluare/monitorizare a activității cadrelor didactice, a unor indicatori referitori la aplicarea principiilor educației incluzive în activitatea didactică.	Grilă de evaluare a activității cadrelor didactice revizuită.	2017	MECS	Nu este cazul
OS.4 Creșterea gradului de conștientizare în familie, școală, comunitate și societate a importanței și	4.1.Derularea de campanii de promovare a dreptului persoanelor cu dizabilități la educație și formare de calitate, în condiții de egalitate cu ceilalți.	Număr de campanii de promovare a dreptului persoanelor cu dizabilități la educație.	2016-2020	MECS MMFPSPV MS ANPD	Buget de stat

nevoii respectării dreptului la educație și formare profesională pentru toate persoanele cu dizabilități.				APL	
---	--	--	--	-----	--

VI. Protecție socială

Obiectiv general

Promovarea și protecția dreptului persoanelor cu dizabilități la un standard adecvat de viață pentru îmbunătățirea continuă a calității vieții lor.

Obiectiv specific	Măsur	Indicatori de rezultat	Termen realizare	Responsabil și parteneri	Resurse financiare
1	2	3	4	5	6
OS.1 Îmbunătățirea continuă a condițiilor de viață a persoanelor cu dizabilități, precum și protecția dreptului acestora la un standard adecvat de viață.	1. 1. Definirea conceptului de “standard adecvat de viață”, analiza și modificarea sau completarea, după caz, a cadrului legislativ, prin referire la standardul adecvat de viață pentru persoanele cu dizabilități.	Cadru legislativ revizuit.	2017-2018	ANPD ANPDCA MMFPSPV MDRAP	Buget de stat, Fonduri europene
	1.2. Orientarea beneficiilor de asistență socială acordate pentru acoperirea costurilor directe ale dizabilității, complementar asigurării standardului adecvat de viață pentru persoanele cu dizabilități.	Cadru legislativ revizuit.	2017-2020	ANPD ANPDCA MMFPSPV ANPIS APL	Buget de stat, Fonduri europene, Alte surse
	1.3. Dezvoltarea capacității administrative a ANPD pentru coordonarea metodologică a implementării Strategiei și asigurării de sprijin în vederea elaborării și monitorizării implementării strategiilor locale în domeniu, precum și realizarea de instruiți ale personalului implicat.	Proceduri și instrumente de monitorizare operaționale Număr de persoane instruite.	2016-2020	ANPD MMFPSPV APL	Buget de stat, Fonduri europene
	1.4.Elaborarea și implementarea standardului de management de caz.	Standardul de management de caz elaborat.	2016-2020	ANPD ANPDCA APL	Buget de stat, Fonduri europene

	1.5. Îmbunătățirea sistemului național de evaluare a persoanelor cu dizabilități din perspectiva centrării pe nevoile individuale și acordării de sprijin personalizat.	Raport de analiză. Sistem de evaluare revizuit.	2016-2020	ANPD ANPDCA MMFPSPV CPP (INMRCM)	Buget de stat, Fonduri europene, Alte surse
	1.6. Îmbunătățirea calității serviciilor furnizate persoanelor cu dizabilități în instituțiile de asistență socială.	Standarde revizuite. Număr de acțiuni de control. Număr persoane formate.	2015-2020	ANPIS ANPD APL	Buget de stat, Fonduri europene
OS.2 Asigurarea accesului la protecție socială, în special în cazul copiilor, fetelor, femeilor și persoanelor vârstnice cu dizabilități.	2.1. Abordarea echitabilă și unitară a nevoilor de sprijin și asistență ale persoanelor, independent de cauzele și momentul apariției dizabilității.	Sistem unitar de evaluare și încadrare pentru adulții cu dizabilități.	2016-2019	ANPD MMFPSPV	Buget de stat, Alte surse
	2.2. Simplificarea procedurilor necesare în vederea accesării beneficiilor de protecție socială.	Aplicații standardizate. Personal format. Număr echipamente funcționale.	2016-2020	MMFPSPV ANPD MDRAP APL	Fonduri europene
	2.3. Înființarea și monitorizarea echipelor mobile pentru intervenția în comunitate pentru persoanele cu dizabilități nedeplasabile.	Număr echipe mobile. Număr intervenții în comunitate.	2016-2020	ANPD MMFPSPV MDRAP ANPIS APL	Fonduri europene, Buget de stat
	2.4. Asigurarea intervenției în situațiile de criză cu care se pot confrunta persoanele cu dizabilități.	Standard de calitate pentru centrele respiro și centrele de criză. Număr de persoane cu dizabilități care beneficiază de servicii de intervenție în situații de criză.	2016-2020	ANPD MMFPSPV MDRAP ANPIS APL	Buget de stat, Fonduri europene, Alte surse

	2.5. Îmbunătățirea sistemului de planificare și monitorizare a serviciilor de asistență sociale și de sprijin destinate persoanelor cu dizabilități.	Strategii de dezvoltare locală care cuprind planificarea și monitorizarea serviciilor. Proceduri de planificare și monitorizare operaționale.	2016-2017	APL ANPD ANPDCA MMFPSPV MDRAP	Buget de stat, Fonduri europene
	2.6. Îmbunătățirea cadrului legislativ pentru asigurarea accesului la servicii adecvate și accesibile ca preț, la dispozitive și alte tipuri de asistență pentru nevoile dizabilității.	Cadru legislativ revizuit.	2017-2018	MS,CNAS ANPD ANPDCA MMFPSPV ANPIS	Buget de stat, Fonduri europene
	2.7.Dezvoltarea serviciilor de îngrijire de lungă durată.	Număr beneficiari. Număr de servicii dezvoltate.	2016-2020	ANPD APL	Fonduri europene, Buget de stat
OS.3 Asigurarea de servicii integrate în comunitate.	3.1. Dezvoltarea/ înființarea de servicii care acordă în sistem integrat: servicii de sănătate, educație, locuire și de sprijin pentru persoanele cu dizabilități.	Modelul de serviciu comunitar integrat definit. Standarde de calitate elaborate. Servicii integrate înființate.	2016-2020	MS ANPD MMFPSPV MECS MDRAP ANOFM APL	Fonduri europene, Buget de stat
	3.2. Contractarea serviciilor din cadrul sistemului integrat de servicii către furnizori privați în condiții de eficiență și cu respectarea standardelor în vigoare.	Contracte încheiate cu furnizori privați pentru acordarea serviciilor din cadrul sistemului integrat de servicii în sistem integrat.	2018-2020	APL MMFPSPV ANPD MS MECS MDRAP ANOFM	Buget de stat, Fonduri europene
OS.4 Conștientizarea și sensibilizarea opiniei publice pentru susținerea creșterii calității vieții persoanelor cu dizabilități.	4.1. Promovarea dreptului egal al tuturor persoanelor cu dizabilități la îmbunătățirea continuă a condițiilor de viață, precum și la un standard adecvat de viață.	Număr de acțiuni de conștientizare a comunităților.	2015-2020	ANPD ANPIS APL	Buget de stat, Fonduri europene
	4.2. Încurajarea voluntariatului și promovarea exemplor de bună practică pentru susținerea	Număr de servicii sociale care susțin activități de voluntariat.	2016-2019	MMFPSPV ANPD APL	Buget de stat

	creșterii calității vieții persoanelor cu dizabilități și incluziune socială.	Număr de activități de voluntariat dezvoltate. Număr de parteneriate de voluntariat cu instituții și ONG-uri. Bune practici identificate.			
	4.3. Dezvoltarea dialogului și parteneriatului între toți factorii implicați în procesul de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități în vederea conștientizării și sensibilizării pentru combaterea stereotipurilor negative și pentru susținerea creșterii calității vieții persoanelor cu dizabilități.	Număr de protocoale de colaborare operaționale. Număr de acțiuni realizate. Număr de parteneriate semnate.	2015-2020	APL ANPD ANPIS MMFPSPV CNCD	Buget de stat, Fonduri europene, Alte surse

VII. Sănătate

Obiectiv general

Asigurarea accesului echitabil al persoanelor cu dizabilități, la servicii și facilități de sănătate, de calitate, care acordă atenție problemelor specifice de gen, la un cost rezonabil și cât mai aproape posibil de comunitățile în care acestea trăiesc.

Obiectiv specific	Măsuri	Indicatori de rezultat	Termen realizare	Responsabil și parteneri	Resurse financiare
1	2	3	4	5	6
OS 1 Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la aceeași gamă de servicii de sănătate, la același nivel de calitate, precum cele furnizate pentru celelalte persoane, inclusiv în domeniul sănătății sexuale și reproductive, al sănătății dentare și mentale.	1.1. Îmbunătățirea cadrului legislativ, acolo unde este cazul, în vederea asigurării accesului persoanelor cu dizabilități la serviciile de sănătate necesare inclusiv în scopul refacerii stării de sănătate.	Modificări și completări ale cadrului legislativ elaborate pe baza unui raport de analiză.	2017	MS CNAS ANPD ANPDCA MMFPSPV	Buget de stat, Fonduri europene
	1.2. Dezvoltarea și diversificarea tipurilor de servicii de sănătate, inclusiv a serviciilor de reabilitare medicală și a serviciilor conexe acestora, cu accent pe asistența ambulatorie, în	Număr de: - furnizori de servicii de reabilitare medicală în sistem ambulatoriu, aflați în relații	2016-2020	MS CNAS ANPD MMFPSPV	Fonduri europene

	<p>alternative flexibile, cât mai aproape de comunitate și în sistem integrat cu celelalte servicii precum și cu o distribuție adecvată în plan geografic.</p>	<p>contractuale cu casele de asigurări.</p> <ul style="list-style-type: none"> - servicii de îngrijiri medicale la domiciliu. - servicii de asistență cu echipe mobile în comunități. <p>Număr anual consultații de reabilitare medicală acordate persoanelor cu dizabilități.</p> <p>Număr anual de zile de tratament care se acordă în bazele de tratament pentru persoanele cu dizabilități.</p> <p>Număr de persoane cu dizabilități care au avut un consult de medicină dentară în ultimele 12 luni - numai prin anchetă.</p>		APL DSP	
	1.3. Definirea și dezvoltarea de servicii/ centre comunitare integrate în vederea abordării personalizate a persoanei cu dizabilități.	<p>Număr de servicii/centre comunitare integrate.</p> <p>Număr de persoane cu dizabilități beneficiare.</p>	2016-2020	MS ANPD CNAS ANPDCA MECS APL	Fonduri structurale, Buget de stat
	1.4. Asigurarea accesului fetelor și femeilor cu dizabilități, în condiții de egalitate, la informații și tratamente privind sănătatea reproducerii, planificare familială, educație sexuală, pe baza consimțământului liber exprimat.	<p>Număr de fete și femei cu dizabilități care au fost informate și /sau care au beneficiat de mijloace tratamente privind sănătatea reproducerii, planificare familială.</p>	2017-2020	MS CNAS CMR ANPD MECS DSP APL CMI	FNAS, Buget de stat

	1.5. Includerea în serviciile de sănătate cu caracter general și în programele naționale de sănătate a unor intervenții specifice și strategii de abordare pentru persoanele cu dizabilități.	Creșterea gradului de satisfacție a persoanelor cu dizabilități față de serviciile medicale.	2018-2020	MS CNAS ANPD ANPDCA MMFPSP DSP APL CMI	Buget de stat, Fonduri europene, Alte surse
	1.6. Implementarea conceptului de adaptare rezonabilă în serviciile de sănătate cu caracter general și în programele naționale de sănătate, în termeni de echipamente și infrastructură, comunicațional și informațional.	Număr de servicii adaptate. Număr de pachete de informații adaptate.	2017-2020	MS ANPD, MMFPSPV ANPIS DSP APL CMI	Buget de stat, Fonduri europene, Alte surse
	1.7. Dezvoltarea de mecanisme de asigurare a calității serviciilor de sănătate generale și specifice pentru persoanele cu dizabilități.	Ghiduri de practică medicală revizuite. Set de indicatori relevanți pentru măsurarea calității serviciilor de sănătate furnizate persoanelor cu dizabilități.	2017-2020	MS CNAS CMR ANPD	Buget de stat, Fonduri europene, Alte surse
	1.8. Dezvoltarea de mecanisme operaționale de semnalare a nevoilor și a abaterilor de la respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități în serviciile de sănătate.	Număr furnizori de servicii medicale cu sistem de semnalare. Protocoale de semnalare formalizate.	2018-2020	MS CNSISP CNAS ANPD APL	Buget de stat, Fonduri europene, Alte surse
OS.2 Asigurarea accesului copiilor și persoanele adulte cu dizabilități la diagnosticare și intervenție	2.1. Dezvoltarea și implementarea de măsuri, inițiative și servicii directe privind sănătatea mintală.	Mecanisme și instrumente de identificare timpurie dezvoltate. Număr beneficiari de servicii.	2017-2020	MS ANPD CNAS MMFPS	Buget de stat, Fonduri europene

timpurie, la măsuri pentru prevenirea riscului apariției dizabilității.		Program național de sănătate mintală și profilaxie în patologia psihiatrică.		MECS ISJ APL	
	2.2. Depistarea precoce, prin examene de screening standardizate ale nou-născuților, a acelor boli care pot conduce la dizabilitate.	Număr examene de screening standardizate pentru nou-născuți. Număr beneficiari / examen de screening. Procedură de monitorizare. Servicii de prevenție precoce incluse în pachetul de bază de servicii medicale sau în programe naționale de sănătate.	2017-2020	MS ANPD APL CMR CNAS ANPD MMFPSPV FNUAS	Buget de stat, FNUAS
	2.3. Elaborarea unei proceduri privind monitorizarea copiilor cu scor APGAR mic în vederea identificării timpurii a problemelor de dezvoltare.	Număr de copii monitorizați.	2017-2020	MS ANPD ANPDCA	Buget de stat, Fonduri europene, Alte surse
	2.4. Adaptarea locurilor de muncă în vederea scăderii riscului generării de dizabilități în cursul vieții profesionale.	Ghiduri privind măsurile de protecția și securitatea în muncă pe domenii de activitate. Mecanism de control funcțional.	2019	ANPIS MMFPSPV ANPD MS	Buget de stat, Fonduri europene, Alte surse

OS.3 Creșterea gradului de conștientizare al profesioniștilor din sănătate privind drepturile omului, demnitatea, autonomia, drepturile și nevoile specifice ale persoanelor cu dizabilități în materie de sănătate, abilitare și reabilitare, prin instruire și promovarea de standarde etice în domeniul serviciilor de sănătate publice și private.	3.1. Formarea inițială și continuă a tuturor profesioniștilor din domeniul sănătății privind respectarea drepturilor, demnității, autonomiei și specificității nevoilor persoanelor cu dizabilități.	Pachet de informații dezvoltat. Număr de profesioniști formați.	2018 - 2020	MECS CMR OAMMAMG MS ANC ANPD MMFPSPV APL	Buget de stat, Fonduri europene, Alte surse
	3.2. Creșterea abilităților profesioniștilor în consilierea părinților, reprezentanților legali ai copilului, familiei persoanei cu dizabilități imediat după anunțul afectării/ deficienței.	Număr de părinți consiliați.	2018-2020	MS ANPD APL	Buget de stat, Fonduri europene, Alte surse
	3.3. Elaborarea curriculei privind educația părinților și profesioniștilor în ceea ce privește sexualitatea și comportamentul adolescenților cu dizabilități.	Curricula aprobată.	2018	MECS MS ANPD	Buget de stat, Fonduri europene, Alte surse
	3.4. Introducerea conceptului de asistență cu echipe mobile în comunități pentru persoanele cu dizabilități în legislație.	Cadru legislativ revizuit.	2018	ANPDCA MMFPSPV MS CNAS ANPD APL	Buget de stat
	3.5. Realizarea unei comunicări adecvate în cadrul serviciilor medicale, în relație cu persoanele cu dizabilități și familiile acestora, inclusiv în ceea ce privește anunțul afectării/deficienței.	Pachet de informații dezvoltat. Număr de specialiști formați.	2017-2020	MS CNAS	Buget de stat, Fonduri europene, Alte surse
	3.6. Furnizarea de evidențe privind starea de sănătate, nevoia de servicii de sănătate ale persoanelor cu dizabilități și gradul de răspuns al sistemului de sănătate.	Raport de analiză. Formular de evaluare a gradului de satisfacție al pacienților adaptat.	2017-2018	MS CNAS	Buget de stat
OS.4 Conștientizarea populației privind drepturile persoanelor cu dizabilități în materie de sănătate, abilitare și reabilitare.	4.1. Creșterea nivelului de informare privind drepturile persoanelor cu dizabilități în materie de sănătate și de abilitare și reabilitare.	Număr profesioniști din sistemul de sănătate informați. Campanie de constientizare.	2017-2020	ANPD MS CNAS APL	Buget de stat, Fonduri europene, Alte surse

VIII. Statistici și colectarea datelor

Obiectiv general

Fundamentarea de politici pentru persoanele cu dizabilități pe baza evidențelor statistice și de cercetare colectate din toate domeniile de activitate.

Obiectiv specific	Măsur	Indicatori	Termen realizare	Responsabil și parteneri	Resurse financiare
OS.1. Îmbunătățirea modalităților de colectare de informații cu privire la persoanele cu dizabilități și nevoile acestora.	1.1.Promovarea serviciilor informatizate oferite de către administrația publică și optimizarea proceselor instituționale, astfel încât să contribuie semnificativ la simplificarea procedurilor pentru persoanele cu dizabilități, dar și la interoperabilitatea bazelor de date.	Servicii informatizate. Baze de date interoperabile.	2019	ANPD MDRAP MMFPSPV ANPIS ANPDCA MS MEC MAI INS	Fonduri europene, Buget de stat
	1.2.Culegerea, prelucrarea și valorificarea de date din sistemele relevante, eliminarea similitudinilor suprapunerilor, lipsurilor și neconcordanțelor privind evidențele culese.	Baze de date interoperabile și corelate.	2018	ANPD MMFPSPV ANPIS ANPDCA MS MEC MAI MDRAP INS	Buget de stat, Fonduri europene
	1.3.Elaborarea de modificări legislative și proceduri administrative necesare armonizării informațiilor cantitative și calitative culese, pentru a asigura confidențialitatea și respectarea anonimității persoanei cu dizabilități.	Instrumente și metodologii de lucru digitale armonizate pentru toate domeniile.	2016-2019	ANPD MMFPSPV ANPIS ANPDCA MS MEC MAI MDRAP INS	Buget de stat, Fonduri europene

	1.4.Imbunătățirea capacității statistice a ANPD și serviciilor autorităților publice locale, în special în ceea ce privește identificarea barierelor, dar și accesului la beneficii și la servicii de calitate, în strânsă legătura cu digitalizarea operațiilor pentru cetățeni.	Procese digitalizate. Baze de date disponibile la nivel național.	2016-2019	ANPD MMFPSPV ANPIS ANPDCA MS MEC	Buget de stat, Fonduri europene, Alte surse
	1.5.Diversificarea criteriilor de dezagregare a datelor în raport cu identificarea barierelor cu care se confruntă persoanele cu dizabilități în exercitarea drepturilor lor.	Criterii de dezagregare aprobate.	2017	ANPD MMFPSPV ANPIS ANPDCA MS MEC MAI MDRAP INS	Buget de stat, Fonduri europene
OS.2. Asigurarea transparenței informațiilor calitative și cantitative.	2.1.Elaborarea de proceduri privind participarea și consultarea persoanelor cu dizabilități, a familiilor acestora, a reprezentanților sau organizațiilor lor privind colectarea de date.	Procedura aprobată.	2018	ANPD	Buget de stat, Fonduri europene,
	2.2.Publicarea buletinului statistic în domeniul dizabilității.	Arhiva site ANPD completă și la zi.	semestrial	ANPD	Buget de stat
	2.3.Publicarea buletinelor statistice în domeniile proprii de responsabilitate, conținând informații privind dizabilitatea din perspectiva Convenției ONU.	Arhiva site-uri completă și la zi.	2018	ANPD MMFPSPV ANPIS ANPDCA MS MEC MAI MDRAP INS	Buget de stat
OS.3. Imbunătățirea colaborării pentru a asigura o abordare comună și unitară a statisticilor privind dizabilitatea.	3.1.Desemnarea punctelor de contact în cadrul ministerelor implicate.	Puncte de contact stabilite prin protocoale interinsituționale.	2015	ANPD MAE MDRAP MECȘ MSI MFE MMFPSPV MAI MJ MS MT	Buget de stat

				MTS ANOFM ANPDCA ANES ANPIS ANITP ANSPDCP	
	3.2. Formarea personalului care reprezintă punct de contact în cadrul ministerelor pentru a facilita comunicarea și implementarea măsurilor aferente în diferite sectoare și la diferite niveluri.	Număr personal format.	2016-2017	ANPD MAE MDRAP MECS MSI MFE MMFPSPV MAI MJ MS MT MTS ANOFM ANPDCA ANES ANPIS ANITP	Buget de stat Fonduri europene